

Motion till riksdagen 2023/24:920

av **Beatrice Timgren (SD)**

Misslyckade offentliga upphandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda en utredning kring de bakomliggande orsakerna till misslyckandet av många offentliga upphandlingar, där målet med utredningen skulle vara att noggrant granska och utvärdera nuvarande metoder och processer som används inom offentlig upphandling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Flera rapporter och fallstudier belyser misslyckade projekt som inte bara medfört ekonomiska förluster, utan också underpresterat vad gäller slutliga resultat. Ett flagrant exempel är Stockholms stads skolplattform, som har kostat staden cirka 1 miljard kronor men skrotats. Ett annat exempel är E-hälsomyndighetens projekt ”Hälsa för mig”, som kostade 140 miljoner kronor men lades ned. Likaså Arbetsförmedlingens hemsida, som kostade 100 miljoner kronor men aldrig nådde full potential. Listan kan göras längre.

Sverige, trots sitt rykte som ett innovativt och teknologiskt framstående land, ligger efter när det kommer till offentlig digitalisering. Sverige ligger för närvarande mycket långt ner bland OECD-länderna.

Först och främst saknar många offentliga upphandlingar en tydlig riktning. I stället för att fokusera på klara och mätbara resultat fastnar beslutsfattare ofta i tekniska specifikationer eller låter sig påverkas av leverantörens löften. Dessutom saknas det ofta en ordentlig riskanalys, där potentiella problem identifieras och strategier för att hantera dem tas fram.

Men kanske det mest påtagliga problemet är bristen på kompetens. It-projekt är särskilt känsliga för detta. Med den snabba tekniska utvecklingen behöver man inte bara ha teknisk expertis, utan också en djup förståelse för hur tekniken kan och bör användas inom den offentliga sektorn. Detta kräver både utbildning och erfarenhet, något som tyvärr ofta saknas.

För att råda bot på dessa problem behöver vi se över de nationella riktlinjerna för offentliga upphandlingar. Något som kan behöva ses över är att införa strängare krav på resultatanalys. Varje upphandling bör åtföljas av en tydlig och mätbar resultatförväntan.

Förbättrad riskanalys; detta bör inkludera både tekniska och ekonomiska aspekter.

Investering i kompetensutveckling. Vi måste se till att de som fattar beslut om it-projekt verkligen förstår den tekniska miljö som de verkar i.

Offentliga medel måste hanteras på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Det är inte bara en ekonomisk nödvändighet, utan också en fråga om förtroende för det offentliga systemet. Det är hög tid att vi tar problemen på allvar och ser till att våra skattepengar används på bästa möjliga sätt.

Att inleda en utredning kring de bakomliggande orsakerna till misslyckandet av många offentliga upphandlingar. Målet med denna utredning skulle vara att noggrant granska och utvärdera nuvarande metoder och processer som används inom offentlig upphandling.

Beatrice Timgren (SD)